

L'EXPERIÈNCIA DE LA COMISSIÓ PER A LES PERSONES A LA RECERCA DE REFUGI DE L'INSTITUT DE CELRÀ

MIQUEL GÜELL

Professor d'institut, aprenent de mestre, Celrà, Catalunya

Des del febrer de 2017 cada setmana ens reunim un dia, a l'hora del pati, en una aula, uns vint alumnes i tres professors per fer alguna acció per a les persones a la recerca de refugi.

És una petita mostra de com en un institut de secundària s'ha creat un espai de compromís compartit entre professors i alumnes que alhora és un referent per a la comunitat escolar i per a l'entorn social del centre.

La comissió és una eina educativa i transformadora no només per les accions que fa, sinó també per la seva manera de desenvolupar-se.

Com funciona la comissió?

És una comissió oberta, tothom pot entrar i sortir quan vol, no tanquem la porta de l'aula quan ens reunim. És una comissió dels alumnes, el paper dels professors és acompanyar i facilitar la dinàmica de la comissió per tal de fer que els estudiants en siguin els protagonistes.

Les reunions es desenvolupen seient tots en rotllana per veure'ns tots les cares i poder participar per igual, els alumnes moderen la conversa, surten a la pissarra, fan propostes, les discuteixen i arriben a acords. Els professors hi posem, sobretot, respecte i confiança; ens posem en un pla de relativa igualtat amb els alumnes, perquè ens seiem enmig d'ells i escoltem. Rebem a tots els alumnes que venen amb un somriure i acollim i animem totes les seves propostes encara que ens semblin un disbarat. D'entrada intentem no dir mai no a la proposta d'un alumne, perquè ja seran els companys o la mateixa realitat que els aturarà. Nosaltres estem allà per posar preguntes, oferir ajuda o analitzar per què no ha funcionat quan cal.

Què ha fet la comissió?

En l'any i mig d'existència la comissió ha estat molt activa. Ha fet accions per sensibilitzar el nostre entorn, ha col·laborat amb ONG's que afronten la problemàtica dels refugiats i ha fet actes formatius per als membres de la comissió.

La iniciativa que més relleu ha tingut fins ara és anar a Ceuta a col·laborar amb l'associació Elín.

El viatge a Ceuta

La comissió pels refugiats va néixer arran d'una xerrada de la Marie Lorougnon, una noia de 25 anys filla de Costa d'Ivori pendent de la concessió d'asil polític per part de l'estat espanyol i que feia molt poc havia arribat a la península. En la seva xerrada ens va explicar com s'havia sentit acollida per l'associació Elín en la seva estada a Ceuta. El seu testimoni va ser tant impactant que a la setmana següent neixia la comissió, i en començar aquest curs ens plantejàvem com anar a Ceuta i conèixer l'associació.

És així que del 8 al 12 de febrer, onze alumnes de primer de batxiller i dos professors, acompanyats per la mare d'una alumna, vam anar a Ceuta per conèixer de primera mà la realitat dels migrants subsaharians, conèixer i col·laborar amb la tasca que Elín fa a Ceuta i conèixer com és la frontera sud d'Europa a Ceuta.

Els tres mesos de preparació del viatge van suposar una anticipació de l'experiència a Ceuta, de tal manera que vam veure necessàries dues accions complementàries al viatge: abans de marxar, enviar 70 kg de material escolar a Elín i, en tornar, donar a conèixer a altres estudiants el que ells estaven descobrint amb unes xerrades que il·lustrarien amb el reportatge "De l'aula a la frontera, viatge a Ceuta", que podeu veure per YouTube.

L'impacte que ens va provocar el minut de silenci davant la tanca de la frontera sud d'Europa a la platja del Tarajal, on quinze persones havien trobat la mort el febrer de 2014 buscant una vida digna, o la intensitat emocional dels jocs i les abraçades amb els joves migrants (alguns amb els braços i les cames marcats pels talls fets per les concertines de la tanca de la frontera) a la platja de Benítez des d'on es veu l'estret de Gibraltar i la Península Ibèrica a l'horitzó, on ells anhelaven arribar algun dia; són algunes de les experiències que ni els meus alumnes ni jo no oblidarem en la vida.

Aquestes experiències viscudes per cada un dels membres de la nostra comissió són petites com ho seria una gota d'aigua, i com l'aigua són plenes de vida que dona vida en abundància. Us ben asseguro que darrerament he vist com els meus alumnes fan caure vertaders xàfecs d'intensa humanitat. ▣